

Наукове періодичне видання

МЕДИЧНИЙ ФОРУМ

Науковий журнал

7 (07) 2016

Наукове періодичне видання
Медицинний форум

Науковий журнал

7 (07) 2016

Редактор, коректор – Римарчук Л.Г.
Верстка-дизайн – Яковенко С.А.

Відповідальність за підбір, точність наведених на сторінках журналу фактів, цитат, статистичних даних, дат, прізвищ, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не підлягають відкритій публікації, несуть автори опублікованих матеріалів. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та видавця. Будь-яке використання – з обов'язковим посиланням на журнал.

Свідчення про державну реєстрацію: КВ № 20513-10313Р від 20 грудня 2013 р.
Засновник журналу: «Львівська медична спільнота»

Видавець: «Львівська медична спільнота»
79000, м. Львів, а/с 6153
www.medicinelviv.org.ua
E-mail: journal@medicinelviv.org.ua
Телефон: + 38 099 415 06 39

© «Львівська медична спільнота», 2016
© Автори наукових статей, 2016
© Оформлення Яковенко С.А., 2016

Слипка Н.О., Нестюк Н.Г., Самсонов В.О. ЗНАЧЕННЯ ЦИСТАТИНУ С ЯК РАНЬОГО МАРКЕРА ГЕПАТОРЕНАЛЬНОГО СИНДРОМУ ПРИ АЛКОГОЛЬНОМУ ЦИРОЗІ ПЕЧІНКИ.....	168
Степанчук В.В. ОСОБЛИВОСТІ ЦИРКАДАННИХ ХРОНОРИТМІВ ВІЛЬНОВАДИКАЛЬНОГО ГОМЕОСТАЗУ В БІЛИХ ЩУРІВ РІЗНОГО ВІСЬУ ЗА УМОВ ОТРУЄННЯ СВИНЦЕМ.....	172
Сябрук К.С., Семеник А.В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ УРОГЕНІТАЛЬНОГО ТРИХОМОНІАЗУ У ЖІНОК.....	175
Ташпура Л.М., Пилипенко О.Ю., Третьяков Д.В., Трембоньська О.В. МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ, ПІДХОДИ ДО РАНЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА КОРЕКЦІЇ МІНІМАЛЬНОЇ МОЗКОВОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ДІТЕЙ.....	177
Таралло В.І. КОНСТРУКТИВНЫЕ ОСНОВЫ СОЦИАЛЬНО-МЕДИЦИНСКОГО КОНТРОЛЯ СОХРАНЕНИЯ РЕСУРСА ЗДОРОВЬЯ И ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ.....	182
Темішак І.І., Семеник А.В. НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ У РІЗНІ ТЕРМІНИ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ВПЛИВУ СУПУТНОЇ ЕКСТРАГЕНІТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ.....	187
Тимошук С.А., Піскованська В.П., Демиденко М.В., Демиденко А.А. КЛІНІКО-ДІАГНОСТИЧНІ АСПЕКТИ МУЛЬТИФОКАЛЬНОГО АТЕРОСКЛЕРОЗУ: КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК.....	190
Ткачук О.С., Кочак В.М., Кочак К.В., Хомик І.В., Дувацько О.В., Ханенко В.В., Перерва Л.О., Андронік С.В. ДІАГНОСТИЧНО-ЛІКУВАЛЬНИЙ АЛГОРИТМ У ХВОРИХ ІЗ ПУХЛИНАМИ ЛІВОГО АНАТОМІЧНОГО СЕГМЕНТУ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ.....	194
Фельдман Д.А. ВЗАИМОСВЯЗЬ ПОЧЕЧНОЙ ДИСФУНКЦИИ И СТРУКТУРНО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ МИОКАРДА У БОЛЬНЫХ С АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИЕЙ И САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ НА РАННИХ СТАДИЯХ.....	201
Філіпчук Н.Я., Прибулак С.Г. ГЕНІТАЛЬНЕ ІНФІКУВАННЯ У ГЕНЕЗІ ПЕРЕДІАСНИХ ПОЛОГІВ.....	203
Хандога Е.В., Кочін І.В., Івченко Є.П. ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ ЯК СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	206
Потабашнік В.А., Швель С.В., Маркова О.Я. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ «НАУКОВОГО ПОШУКУ» ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ «СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ: ФАКТОРИ РИЗИКУ, ПРОФІЛАКТИКА ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ» ЛІКАРЯМИ-ІНТЕРНАМИ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ-СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	210
Шеремет М.І., Шидловський В.О., Сидорчук Л.П. ОЦІНКА МАРКЕРІВ ПРОЛІФЕРАЦІЇ ТА АПОПТОЗУ У ХВОРИХ НА АВТОІМУННИЙ ТИРЕОЇДИТ.....	213

Потабашні В.А.,
доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапії, кардіології та сімейної медицини ФПО
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Швеш С.В.,
кандидат медичних наук, асистент
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Маркова О.Я.,
кандидат медичних наук, доцент
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ «НАУКОВОГО ПОШУКУ» ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ «СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ: ФАКТОРИ РИЗИКУ, ПРОФІЛАКТИКА ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ» ЛІКАРЯМИ-ІНТЕРНАМИ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ-СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Метод наукового пошуку є ефективним методом стимулювання пізнавально-винахідливої активності, формування творчого підходу до вирішення поставленого завдання, розширення наукових знань медицини та їх застосування в практичній діяльності лікаря, удосконалення вже відомих явищ та законів науки для досягнення кінцевої мети у диференціальній діагностиці та розробці профілактичних заходів.

Ключові слова: метод наукового пошуку, науково-дослідницька діяльність інтернів, фактори ризику серцево-судинних захворювань.

Метод научного поиска является эффективным методом стимулирования познавательной – изобретательной активности, формирования творческого подхода к решению поставленной задачи, расширения научных знаний медицины и их применения в практической деятельности врача, усовершенствования уже известных явлений и законов науки для достижения конечной цели в дифференциальной диагностике и разработке профилактических мероприятий.

Ключевые слова: метод научного поиска, научно-исследовательская деятельность интернов, факторы риска сердечно-сосудистых заболеваний.

The method of scientific inquiry is an effective method to stimulate cognitive and inventive activity, forming a creative approach to solving this problem, expand scientific knowledge of medicine and their application in practice physician, improvement of already known phenomena and laws of science to achieve the ultimate goal in the differential diagnosis and the development of preventive measures.

Key words: method of scientific inquiry, research activities of interns, risk factors for cardiovascular disease.

Актуальність теми. Сучасна технологія і теоретична основа запровадження сучасних методів розвитку професійної медичної освіти повинна співпадати з пошуком нових шляхів співробітництва викладачів і лікарів-інтернів[4,с.5]. Результатом такої діяльності стає формування ініціативи, самостійності і творчості молодих лікарів, залучення їх до дослідницько-пошукової навчальної діяльності. Науково-дослідницька діяльність інтернів може складатися з основних напрямів:

- Метод пошуково-дослідницьких проєктів
- Проблемно-дослідницького методу
- Методу наукового пошуку
- Методу індивідуальних навчально-дослідницьких завдань
- Методу проблемної лекції
- Позалекційних форм науково-дослідної роботи студентів

Метод наукового пошуку як вид науково-дослідної діяльності забезпечує формування наступних вмінь[1, с.23-24]:

- Фундаментальних, у напрямку розширення наукових знань медицини та їх застосування в подальшій практичній діяльності
- Прикладних, у напрямку використання одержаних результатів в подальшій практичній діяльності
- Дослідницькі вміня (сукупність знань, умінь, навичок особистості, які визначають функціональ-

ну готовність слухача до творчого пошукового рішення пізнавальних задач):

- Операційні дослідницькі вміня: порівняння, аналіз і синтез, абстрагування і узагальнення, висунення гіпотези, співставлення;
- Організаційні дослідницькі вміня: планування дослідної роботи, проведення самоаналізу, регуляція власних дій у процесі дослідницької діяльності;
- Практичні дослідницькі вміня: опрацювання літературних джерел, спостереження фактів та обробка даних спостережень, впровадження результатів у практичну діяльність[3, с.56-58];
- Комунікативні дослідницькі вміня.

Навчальна ціль даного заняття: використовувати операційні, організаційні, практичні, комунікативні дослідницькі вміня вивчити статеві-вікові аспекти поширеності факторів ризику серцево-судинних захворювань серед міських мешканців за даними вибіркового епідеміологічного дослідження, вміти провести діагностику патології серцево-судинної системи; вміти диференціювати профілактичні заходи; вміти призначити адекватні реабілітаційні дії.

Оволодіти уміннями:

- З анатомії серцево-судинної системи: проведенням порівняння будови серця та мікроциркуляторного русла, будови судин у хворих з різними

ступенями серцево-судинного ризику, їх відмінностей, особливостей коллатерального кровообігу;

- діагностикою серцево-судинної патології, визначенням факторів ризику, оцінці їх прогностичних якостей; Проведення первинної, вторинної, третинної профілактики захворювань серця та судин та призначення реабілітаційних заходів;
- інтерпретацією електрокардіографії та холтеровського моніторингування;
- знанням особливостей лікувальної тактики при ІХС, артеріальній гіпертензії;
- опрацюванням літературних джерел;
- проведенням обробки статистичних даних.

Методичний сценарій впроваджені технології методу наукового пошуку за схемою викладач слідуючим чином: підготовчий етап, основний етап, підсумковий етап.

Підготовчий етап: за місяць до проведення заняття за методом наукового пошуку інтернам пропонується ознайомитися з методичними матеріалами за проблемами серцево-судинних захворювань, основних факторів ризику, профілактики та реабілітації, а також засвоїти правила щодо методики проведення наукового пошуку. Перед початком заняття викладач робить короткий теоретичний вступ і проводить чітку постановку завдання, що підлягає рішення: « фактори ризику серцево-судинної системи». Далі пропонує для обговорення у науковому пошуку питання за даною проблемою:

- 1) поширеність, захворюваність, визначення основних факторів ризику серцево-судинної системи
- 2) вивчення статеві-вікових аспектів поширеності факторів ризику серцево-судинних захворювань серед міських мешканців
- 3) проблеми профілактики та реабілітації ІХС, ІХ
- 4) проблема лікувальної тактики в залежності від нозологічної форми

Викладач пояснює сутність методу наукового пошуку: визначення того, що є невідомим і потребує доведення, обґрунтування важливості для науки, виокремлення конкретних завдань, послідовність їх вирішення та методи, що при цьому застосовуються. викладач пояснює правила поведінки студентів під час роботи методом наукового пошуку, щоб цей процес не став хаотичним і був підпорядкованим певним вимогам.

Викладач доводить до відома усіх учасників групи записані напередодні на дошці правила роботи за методом наукового пошуку, які є обов'язковими для всіх присутніх, зачитуючи їх вголос:

- висловлюйте все, що спаде на думку відносно поставленого запитання;
- не обговорюйте і не критикуйте інших;
- не перебивайте інших;
- не варто повторювати ідеї, запропоновані будь-ким іншим;
- намагайтеся формулювати ідею коротко і конкретно;
- розширення або доповнення озвученої ідеї заохочується.

Інтерни забезпечуються набором ситуаційних задач, набором ЕКГ, ОФ№30, шкалами Score, переліком рекомендованої літератури, методичними вказівками

Основний етап складається з декількох розділів: «емпіричний» – інтерни заздалегідь проводять опитування хворих за стандартною кардіологічною анкетною ВООЗ, опрацюють медичні документи, аповняють анкети, що вміщують анамністичні й соціально-демографічні дані; реєстрацію електрокардіограми в спокої у 12 стандартних відведеннях; вимірювання артеріального тиску (АТ); антропометрію; забір венозної крові натще для визначення вмісту ліпідів у плазмі крові; опитування про куріння та фізичну активність. Потім на занятті пропонується на дошці або листку паперу на протязі 10-15 хвилин записати запропоновані ідеї щодо ймовірних факторів ризику, профілактики та методів реабілітації, (бажано щоб кожен мав можливість висловитися). Ідеї кожного не обговорюються. Кожен студент викладає свої ідеї самостійно у різному вигляді, чи усно, або письмово, щодо кожного конкретного випадку. Спостерігачі фіксують дані ідеї, шляхом запису їх на дошці. Далі письмові роботи передаються викладачеві, а усні озвучуються.

Далі наводиться клінічний випадок з практики хворої з гіпертонічною хворобою. Пропонується провести диференційний діагноз, та призначити додаткові методи обстеження для уточнення, профілактичні та реабілітаційні заходи при даній патології. Заповніть ОФ№30.

Після цього викладач по чергово пропонує учасникам висловити свої ідеї щодо кожного із питань:

Які фактори ризику виявлені в даному клінічному випадку?

Які профілактичні заходи?

Які методи реабілітації?

Які додаткові методи обстеження треба призначити?

Інтерни озвучують свої ідеї щодо вирішення тих проблематичних запитань, які були поставлені в клінічній задачі.

Слідуючий розділ – «теоретичний». Після того як лікарі з'ясували деякі питання емпіричного етапу викладач надає інформацію щодо пошуку наукового фактажу, зафіксованого мовою науки. Доводиться статистична інформація Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) – Україна лідирує серед країн Європи за рівнем смертності від серцево-судинних захворювань (ССЗ). Так, в 2012-2013 роках від ССЗ померло 440 тис. чоловік українців. Загальна смертність населення та смертність від окремих причин в Україні вдвічі перевищує відповідні показники країн Європейського Союзу. Високим є рівень смертності осіб працездатного віку, який у 2-4 рази більший, ніж в економічно розвинених країнах.

Кожен інтерн проводить ізольований пошук наукової інформації у доступній літературі, викладає результати свого самостійного пошуку усно або письмово. Роботи передаються викладачеві, а усні озвучуються.

Підсумковий етап. Після утруповання ідей в рамках певної окремої групи викладач рекомендує проаналізувати їх більш детально;

- ведучий голосно читає усі ідеї, розміщені в одній групі, наголошує на тому, щоб звернути більшу увагу на зміст сформульованих ідей, вилучити однакові, сконкретизувати загальні;

- подальшою рекомендацією викладача є ієрархізація ідей в межах одного списку за значимістю;
- насамкінець викладач підсумовує проведену роботу, повертаючись до головної проблеми та під проблем виголошення на початку;
- ведучий дякує учасникам за виконану роботу.

Викладач керує і направляє найкращі ідеї. Оцінка ідей здійснюється самими учасниками наукового пошуку. Результати роботи оформлюються у вигляді реферата.

Критерії оцінювання інтернів викладачем:

- 1) активність (кількість висунутих ідей; кожна ідея – 1 бал);
- 2) якість ідей на етапі генерації (прості – 1 бал, оригінальні – 2 бали, евристичні – 3 бали, фантастичні – 4 бали; творчі ідеї – 5 балів);
- 3) якість ідей на етапі обговорення (ідеї, які не використовуються при формуванні висновку – 1 бал; ідеї, які використовуються при формуванні висновку – 5 балів; ідея, яка має реальний вихід у практику – 10 балів);
- 4) компетентність (активність в обговоренні висловлених ідей – бали за кількістю; здатність до вибору та обґрунтування тих ідей, що увійдуть у висновки – 15 балів);
- 5) визначення кращих студентів-учасників за загальним рейтингом з диференціацією за балами:

«5» – 60 – 50;

«4» – 49 – 30;

«3» – ≤ 29.

– Тривалість практичного заняття методом «наукового пошуку» – 5 академічних годин.

– Кількість учасників – 8-10 лікарів-інтернів.

Контроль якості оволодіння практичними навичками здійснюється:

– в кабінеті сімейного лікаря інтерни обстежують хворих з різними проявами серцево-судинної патології, визначають фактори ризику та методи профілактики, аналізують необхідність проведення додаткових методів, проводять диференціальний діагноз.

– За допомогою мультимедійного пристрою студентам демонструються слайди ЕКГ хворих з різною патологією ССС, на яких вони визначають відхилення від норми, інтерпретують їх та заповнюють ОФ№30.

Основні висновки щодо педагогічної ефективності технології методу: метод наукового пошуку є ефективним методом стимулювання пізнавально-винахідливої активності, формування творчого підходу до вирішення поставленого завдання, розширення наукових знань медицини та їх застосування в практичній діяльності лікаря, удосконалення вже відомих явищ та законів науки для досягнення кінцевої мети у диференціальній діагностиці та розробці профілактичних заходів.

Література:

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П.Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2010. – 176 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. Посіб. – К.: Академвидав, 2004.
3. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пирожко [за ред. О. І. Пометун]. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
4. В.Є.Мілерян. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять у медичних вузах. Навч. посібник. К., 2008, 80 с.

Наукове періодичне видання
Медичний форум
Науковий журнал

7 (07) 2016

Підписано до друку 25.03.2016 р. Формат 70х108/16.
Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 25,34.
Тираж 50 прим.

Видавець: «Львівська медична спільнота»
79000, м. Львів, а/с 6153
www.medicinelviv.org.ua
E-mail: journal@medicinelviv.org.ua
Телефон: + 38 099 415 06 39